

Přehled e-knih v češtině a ve slovenštině pro knihovny, inspirace k e-knihám z Univerzity Karlovy v Praze i pro veřejné knihovny

Seminář SKIP k e-knihám,
JVK ČB, 14.11.2014

Ing. Jiří Pavlík
Univerzita Karlova v Praze, Ústav výpočetní techniky

Strategie knihoven k e-knihám

- CASLIN 2014
- APPONYlovská strategie 2014

APPONYlovská strategie 2014

- přístup 24/7
- společně jednejme
 - s nakladateli
 - s autory
- vyjednávejme aktivně k legislativě

APPONYlovská strategie 2014

- digitalizujme výběrově
- vzdělávejme se, přesvědčme vlastní knihovníky
- poznejme trh

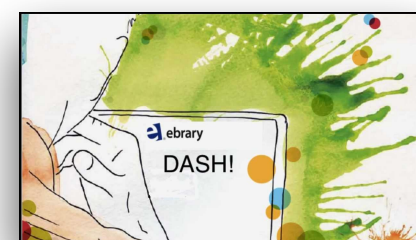
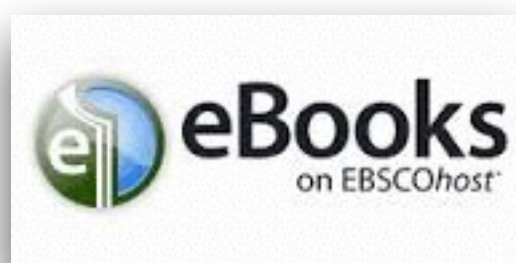
APPONYlovská strategie 2014

- propagujme
 - zúročme konkurenční výhody
 - propojeme e-knihy s tištěnými
 - poznejme uživatele
 - využijme sociální sítě
- CPK

Přehled českých distribučních platform e-knih pro knihovny

8

Počet e-knih v češtině pro knihovny

více než

5500

lic. e-knih v češtině a ve slovenštině pro knihovny

eReading.cz I

- konzorciální předplatné
- 5leté licence
- desítky titulů
- Práh, Slon, Triton, Management Press
- institucionální přihlášení (Shibboleth)
- sociální DRM
- Univerzita Karlova v Praze, Vysoká škola ekonomická, Jihočeská univerzita, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Parlamentní knihovna, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, ...

eReading.cz II

- výpůjčky na 21 dní
- cca. 1200 e-knih
- Albatros, Vyšehrad, Petrklíč, MOTTO, Prostor, Host, Paseka, Panteon, Doplněk, ...
- institucionální přihlášení (Shibboleth) nebo spárovaný e-mail
- integrováno v ARL, Carmen, Portaro
 - Aleph na požádání

eReading.cz II

- vlastní DRM, čtečky pro iOS, Android a dvě e-ink čtečky
- 21 knihoven: Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích, Středočeská vědecká knihovna v Kladně, Městská knihovna Tábor, Městská knihovna Sedlčany, Krajská knihovna v Žilině, ...

Levná knihovna

- výpůjčky až na 14 dní a čtení v knihovně
- cca. 700 e-knih
- Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Slon, Doplněk, Key Publishing, ...
- institucionální přihlášení (Shibboleth) nebo proxy
- vlastní DRM, čtečka pro Windows a webová čtečka, pouze on-line čtení
- Knihovna Právnické Fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje

Flexibooks

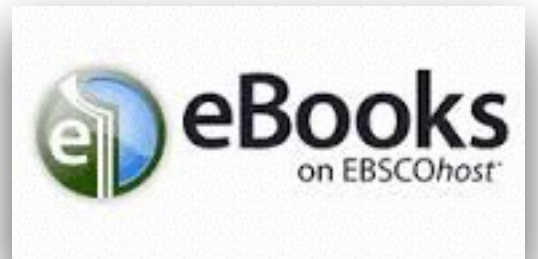
- výpůjčky na 31 dní nebo 1 rok
- cca. 3500 e-knih
- Nakladatelství Fraus, Portál, Grada Publishing, Host, Portál, Kniha Zlín, ...
- vlastní DRM, čtečky pro iOS, Android, Windows
- výpůjčka čtenáři knihovníkem
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Proquest ebrary / EBL

- výpůjčky na 21 dní a čtení v knihovně
- cca. 110 e-knih
- Nakladatelství Karolinum
- institucionální přihlášení (Shibboleth), proxy, přímý přístup s autentizací podle IP adresy
- Adobe DRM, čtečky pro iOS, Android, webová čtečka a čtečky s podporou Adobe DRM
- Univerzita Karlova v Praze, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje ...

EBSCO eBooks

- výpůjčky a čtení v knihovně
- Karolinum, Nakladatelství MU
- institucionální přihlášení (Shibboleth), proxy, přímý přístup s autentizací podle IP adresy
- Adobe DRM, čtečky pro iOS, Android, čtečky s podporou Adobe DRM

Publikační systém Code Creator

- výpůjčky nebo Open Access
- platba za platformu a za výpůjčky
- Nakladatelství MUNI
- vlastní DRM, aplikace pro iOS a Android
- Masarykova Univerzita v Brně, Ostravská univerzita v Ostravě, Univerzita Palackého v Olomouci, ...

E-knihy do každé knihovny

- čtení na místě v knihovně
- e-knihy zdarma, marketingová spolupráce
- Academia, Jan Melvil Publishing, Aleš Prager, Univerzita Pardubice, P3K, Vydavatelství VŠCHT
- vlastní DRM, repozitářový systém Kramerius / Aleph ADAM
- Městská knihovna v Praze, Moravskoslezská knihovna v Ostravě, Jihočeské vědecká knihovna, Knihovna AV ČR, Knihovna FSV UK, Obecní knihovna Chrást'any, ...

library DASH!

- výpůjčky na 21 dní a čtení v knihovně
- Sedmá generace, Nová čeština doma a ve světě, Zlatý řez, Vydavatelství VŠCHT, Fond Otakara Motejla
- institucionální přihlášení (Shibboleth), proxy, přímý přístup s autentizací podle IP adresy
- Adobe DRM, čtečky pro iOS, Android, webová čtečka a čtečky s podporou Adobe DRM
- Národní technická knihovna, Univerzita Karlova v Praze

V přípravě

3M Cloud Library , BookJet, LitRes, Wooky, ...

Přehled nabídky

- Stránky se stručným přehledem:
 - <https://sites.google.com/site/eknihyproknihovny/>
- Článek Martina Hanáka
 - <http://ikaros.cz/prehled-poskytovatelu-ceskych-e-knih-a-jejich-platforem>

E-knihy na UK

- zkušenosti
- inspirace
- vývoj
 - reportování počtů výpůjček e-knih
 - náklady na vypůjčování/zpřístupňování e-knih

E-knihy na UK

- eReading.cz - multilicence
 - UK, FF-KP, 1.LF
- Levná knihovna
 - PF
- ebrary
 - Karolinum

E-knihy na UK

- ebrary DASH!
- Sedmá generace, Nová čeština doma a ve světě, dary
- ePrezenčka UK
- DigiTool - ETF, HTF, FF, Jinonice, FSV, FTVS, 1.LF, 2.LF, MFF, PřF, PedF

E-knihy na UK

- E-knihy do každé knihovny
 - Kramerius - FSV
- E-knihy MKP ke stažení
 - čtečky
- Open Library

E-knihy na UK

- v přípravě - zajištění základní literatury
 - eReading.cz - výpůjčky
 - Flexibooks
 - digitalizace archivu v Lešeticích

E-knihy na UK

ACM, Chadwyck, ebrary, EBSCO eBooks, Elsevier, Factiva, Gale, Hein Online, IEEE, Karger, Knovel, Oxford University Press, Sage, Springer, Taylor & Francis, Westlaw, Wiley, ...

E-knihy na UK

- Licencované
 - 44 databází, platforem
 - 180 tis. e-knih
- Open Access, Public Domain, Free
 - milióny (Haiti Trust 6,5 mil. e-knih)

E-knihy na UK

- Open Access, Public Domain, Free
- DOAB, Project Gutenberg, NetLibrary, OAPEN, Feedbooks, Haiti Trust, Kobo, Open Library, Palmknihy
- E-knihy MKP ke stažení

E-knihy na UK

- Zpřístupnění
 - Katalog - Aleph
 - Portál e-knih - SFX
 - Plnotextové prohledávání - MetaLib
 - Discovery v přípravě

E-knihy na UK

- Zpřístupnění - repozitáře
 - DigiTool
 - ebrary DASH!
 - Kramerius
 - DSpace

E-knihy na UK

- Zpřístupnění na místě v knihovnách na UK
 - eduroam WiFi
 - volně přístupné WiFi připojení
 - počítače
 - notebooky
 - čtečky

E-knihy na UK

- Zpřístupnění - propagace
 - via Katalog UK zpřístupnění v JIB (z39.50)
 - připraveno pro CPK (OAI-PMH)
 - AZ e-knih v SFX JIB

E-knihy na UK

- Licence
 - studenti a zaměstnanci
 - externí registrovaní uživatelé, absolventi

E-knihy na UK

- Ceny za stažení / e-výpůjčku
 - ebrary: stažení - 1,13 Kč
 - eReading.cz: stažení - 5-27 Kč

E-knihy na UK

- Ceny za stažení / e-výpůjčku
 - EBL: výpůjčka na 7 dní - 3 EUR
 - DiviBib: cena za sériové výpůjčky ~ cena tištěné knihy (plus roční poplatek za platformu)
 - Výpůjčky Flexibooks na 31 dní: 29-528 Kč

E-knihy na UK

- Počítání e-výpůjček/stažení e-knit
- COUNTER 4
 - Book Report 1 - výpůjčky a stažení celé e-knihy
 - Book Report 2 - stažení částí, kapitol e-knihy
 - Book Report 5 - počty prohledávání

E-knihy na UK

- Nástroj
 - Proquest Intota - reporty, analýzy, cenové reporty

E-knihy na UK

- Nárh národní metodiky
 - 0512
 - Počet zobrazených (stažených) digitálních dokumentů
 - Počet zobrazených (stažených – „download“) dokumentů z vlastních specializovaných databází a licencovaných elektronických informačních zdrojů, případně z OPAC, které jsou uživatelům k dispozici prostřednictvím lokální sítě nebo internetu.

E-knihy na UK

- Nárh národní metodiky - nový indikátor
 - 0512a
 - Počet výpůjček e-knih, e-výpůjček
 - Přenos elektronického dokumentu jednomu uživateli na časově omezenou dobu.
 - Zahrnuje e-výpůjčky ze systémů typu EBSCO, ebrary, eReading.cz a další. Výpůjčky čteček se započítávají do řádku 0314 jako výpůjčky elektronických dokumentů.

E-knihy na UK

- Nárh národní metodiky - nový indikátor
- čtení na místě (E-knihy pro knihovny, Levná knihovna)
- zpřístupnění bez tvrdého DRM (eReading.cz I, Wiley, Emerald, Elsevier, Springer, Elgar, Cambridge University Press, ...)

E-knihy na UK

- Autorské odměny via Dilia
 - výpůjčky tištěných publikací
 - 0,50 Kč za výpůjčku
- cca. 50 mil. výpůjček v síti cca. 6000 knihoven ČR, ročně vypláceno cca. 23 mil. Kč

E-knihy na UK

- Autorské odměny u výpůjček e-knih
 - vypláceno autorům přes nakladatele
 - měsíčně, adresně
- => nezapočítávat e-výpůjčky do výpůjček k proplacení autorských odměn přes Dilia

Otázky? Děkuji za pozornost

Ing. Jiří Pavlík

Univerzita Karlova v Praze, Ústav výpočetní techniky

e-mail: pavlik@cuni.cz